

1. Zdolność procesowa dziecka

W Finlandii minimalny wiek odpowiedzialności karnej wynosi 15 lat.

W pozostałych sprawach minimalny wiek, jaki powód musi osiągnąć, aby wnieść sprawę do sądu, wynosi 12 lat (sprawy dotyczące zdrowia lub umieszczenia w pieczy), 15 lat (sprawy dotyczące zatrudnienia, azylu, migracji, edukacji lub kar administracyjnych) i 18 lat (sprawy rodzinne).

2. Dostępność rozwiązań pozwalających dostosować przebieg postępowania do potrzeb małoletniego/nieletniego

Odpowiedzialność za prowadzenie dochodzeń w sprawach dotyczących dzieci powierza się w miarę możliwości policjantom, którzy przeszli odpowiednie szkolenia lub którzy dysponują stosownym doświadczeniem. Większe jednostki policji tworzą odrębne wydziały lub zatrudniają wyspecjalizowanych policjantów w celu prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa popełniane wobec dzieci. Co do zasady we wszystkich jednostkach policji odpowiedzialność za prowadzenie dochodzeń w sprawach o przestępstwa popełniane wobec dzieci powierza się funkcjonariuszom posiadającym odpowiednie umiejętności zawodowe i szczególne kwalifikacje w zakresie prowadzenia tego typu dochodzeń.

Prokuratura utworzyła sieć wyspecjalizowanych prokuratorów, aby zagwarantować dostępność wiedzy fachowej w odpowiednich dziedzinach specjalizacji oraz aby podtrzymywać i rozwijać umiejętności zawodowe prokuratorów. W ramach sieci funkcjonuje również grupa wyspecjalizowanych prokuratorów zajmujących się problematyką przemocy wobec dzieci i kobiet. Prokuratorzy należący do tej grupy szkolą innych prokuratorów, przekazując im wiedzę fachową z dziedziny, w której się specjalizują.

Odpowiedzialność za prowadzenie śledztw w sprawach dotyczących dzieci powierza się w miarę możliwości prokuratorom, którzy przeszli odpowiednie szkolenia lub którzy dysponują stosownym doświadczeniem.

Rzecznik Praw Dziecka wspiera interesy dzieci i dąży do zagwarantowania dzieciom możliwości korzystania z przysługujących im praw w ogólnym sensie, ale nie zajmuje się konkretnymi sprawami.

3. Mechanizmy i procedury wsparcia ustanowione z myślą o dzieciach

Począwszy od 2016 r. w sprawach, w których pokrzywdzony wymaga szczególnej ochrony, sąd w toku postępowania może przeprowadzić dowód również z nagrania wideo z udziałem pokrzywdzonego w wieku od 15 do 17 lat.

Zgodnie z ustawą o postępowaniu przygotowawczym organ prowadzący postępowanie przygotowawcze w razie potrzeby zasięga opinii lekarza lub innego biegłego, aby ustalić, czy osoba, która nie ukończyła jeszcze 18. roku życia, może uczestniczyć w określonych czynnościach dochodzeniowo-śledczych.

Co do zasady pokrzywdzonych i świadków będących dziećmi przesłuchują policjanci, którzy przeszli odpowiednie szkolenia lub którzy mają doświadczenie w tej dziedzinie. Dziecko przesłuchane może również pracownik służby zdrowia.

W porozumieniu ze szpitalami uniwersyteckimi w większych miastach utworzono specjalne ośrodki wiedzy eksperckiej specjalizujące się w przesłuchiowaniu małoletnich pokrzywdzonych. Policja ściśle współpracuje z tymi ośrodkami.

4. Szkolenie specjalistów

Ministerstwo Sprawiedliwości regularnie organizuje zaawansowane szkolenia w zakresie psychologii dziecięcej, psychologii prawa, praw ofiar, praw człowieka oraz szczególnych potrzeb ofiar niegodziwego traktowania w celach seksualnych przeznaczone dla sędziów, pracowników sądów i osób odpowiedzialnych za udzielanie pomocy prawnej. W szkoleniach tych mogą uczestniczyć również prokuratorzy.

Prokuratura generalna organizuje szkolenia dla prokuratorów prowadzących śledztwa w sprawach dotyczących niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i fizycznego znęcania się nad dziećmi. Wspomniane szkolenia są poświęcone zagadnieniom takim jak rozwój dziecka, psychologia dziecięca oraz sposoby przesłuchiwania dzieci.

Szkolenia dla policjantów obejmują szkolenia w zakresie psychologii dziecięcej, umiejętności komunikacyjnych i sposobów przesłuchiwania dzieci.

Specjaliści, którzy pomyślnie przeszli specjalistyczne szkolenie organizowane przez Krajową Radę Policji, uzyskują szczególny status biegłych.

5. Dostępność środków zaskarżenia

Postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania można zaskarżyć do prokuratora generalnego, który może skierować sprawę do ponownego rozpoznania.

6. Życie rodzinne

Pierwszym etapem procesu przysposobienia jest poradnictwo w zakresie przysposobienia – tego rodzaju porad udzielają gminne organy opieki społecznej oraz organizacja Save the Children Finland. Zainteresowane osoby mogą uzyskać porady w kwestii przysposobienia nieodpłatnie. Na potrzeby złożenia wniosku o udzielenie zgody na przysposobienie i wniosku o formalne zatwierdzenie przysposobienia podmiot udzielający porad w zakresie przysposobienia sporządza sprawozdanie pisemne dotyczące procesu udzielania tego rodzaju porad. We wspomnianym sprawozdaniu należy zawrzeć wymagane informacje na temat osób zainteresowanych przysposobieniem i ich sytuacji życiowej.

Na podstawie otrzymanego sprawozdania Rada ds. Przysposobienia podejmuje decyzję o udzieleniu zgody na przysposobienie. Przysposobienie małoletniego wymaga uzyskania zgody Rady ds. Przysposobienia – dotyczy to zarówno przysposobienia na gruncie prawa krajowego, jak i przysposobienia międzynarodowego. Udzielona zgoda jest ważna przez dwa lata. Wnioskodawcy mogą wystąpić o przedłużenie okresu jej ważności.

W Finlandii przewidziano wyłącznie jeden rodzaj przysposobienia. Po formalnym zatwierdzeniu przysposobienia przysposobionego uznaje się za dziecko rodziców adopcyjnych – przestaje być on tym samym dzieckiem swoich wcześniejszych rodziców.

Uzyskanie zgody na przysposobienie nie jest konieczne, jeżeli przysposabiany jest dzieckiem małżonka przyszłego przysposabiającego lub dzieckiem, nad którym przyszły przysposabiający sprawował już opiekę i które wychowywał w ustalony sposób.

Co do zasady przysposabiający dziecko zamieszkałe poza terytorium Finlandii mają obowiązek – poza skorzystaniem z usług poradnictwa w zakresie przysposobienia – każdorazowo wystąpić z wnioskiem do służb zajmujących się sprawami o przysposobienie międzynarodowe. Usługi w tym zakresie świadczą Wydział Usług Społecznych w Urzędzie Miasta Helsinek, organizacja Save the Children Finland i NGO Interpedia.

Procedura przysposobienia kończy się wydaniem orzeczenia sądowego o przysposobieniu.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.